

Podrostitní hospodaření v bukových porostech

Genová základna představuje les s původními, nejhodnotnějšími zbytky populací lesních dřevin s dostatečnou rozlohou, kdy daná dřevina je schopna se při vhodném způsobu hospodaření sama přirozeně obnovovat.

Vlastimil Koňářík

Genová základna Javorník je vyhlášena pro dřeviny buk lesní a javor klen. Její výměra je 642 hektarů a zasahuje do tří revírů Lesní správy Javorník (Račí údolí, Vápenná a Červená Voda). Nadmořská výška genové základny se pohybuje v rozpětí od 400 do 800 m n. m. Mimo dřeviny, pro které byla genová základna vyhlášena, jsou zde zastoupeny i jiné druhy dřevin, z nichž největší zastoupení má smrk. Vtroušeně je zde zastoupena jedle, modřín, jasan a třešeň.

Obnova lesa podrostitním způsobem

Základním způsobem obnovy v genových základnách je obnova přirozená. V ojedinělých případech, kdy se využívá obnova umělá, se stanoví povinnost používat sadební materiál s původem z dané genové základny. Snahou lesníků je, aby co nejšetrnějším způsobem za pomoci tvořivých sil přírody obnovili les. K tomu slouží především podrostitní způsob hospodaření. Les se těží ve více fázích, kdy část mateřských stromů chrání nově vznikající porost a navíc poskytuje semeno pro plo-

chy, které ještě nejsou přirozeně zmlazené.

Není to však tak jednoduché, jak se na první pohled zdá. Vše záleží na podmínkách dané lokality. Les není továrna, nedá se zde vše naplánovat. Obnovu lesa limituje řada faktorů, jako stanoviště, semenné roky, stupeň zabuřnění, stav zvěře apod. To však nemusí zákonitě vést ke kýženému výsledku. Potom nezbyvá nic jiného, než nezmlazenou plochu uměle zalesnit.

Buk lesní i javor klen, pro které byla genová základna vyhlášena, jsou vhodné pro uplatnění podrostitního způsobu hospodaření. Buk se na Lesní správě Javorník zmlazuje velmi dobře, úspěšnost je až 90%! Je to způsobeno jeho velkou schopností zmlazovat se a vhodnými stanovištními podmínkami pro jeho růst.

Ve snaze o pestrou biodiverzitu pak omezuje umělou výsadbu buku na minimum a uměle zalesňujeme jinými druhy dřevin. Kromě toho, že je podrostitní způsob hospodaření šetrný k přírodě, má své další výhody: snížení nákladů na obnovu lesa, trvalé krytí půdy, potlačení buřně, velký počet jedinců.

Je rovněž zajištěna lepší přirozená selekce, dobré přizpůsobení semenáčků stanovištním podmínkám – semenáčky vzházejí a rostou nejlépe na místech, které jim vyhovují, kořenový systém se vyvíjí pravidelně, odpadá šok z přesazování, porosty vzniklé přirozenou cestou jsou ekologicky stabilnější.

Krátce o buku

Buk lesní dosahuje výšek ko-

Nový les lze založit umělou výsadbou i přirozeným zmlazením

Obnova lesa v oblasti KŘ Šumperk

Ve státních lesích obhospodařovaných Krajským ředitelstvím Šumperk se letos obnoví téměř tisíc hektarů lesa.

Jaroslav Hofmann

Obnova lesa, tedy nové založení lesa po smýcení starého porostu, je jedním ze základních a nejdůležitějších úkolů každého lesního hospodáře. Z celkové rozlohy 120 820 ha státních lesů obhospodařovaných na sedmi lesních správách v rámci působnosti Krajského ředitelství Lesů ČR Šumperk se v letošním roce znovu obnoví téměř tisíc hektarů lesních porostů.

Z tohoto množství bude podle projektů péstebních činností zalesněno 833 ha lesních pozemků a na dalších 160 ha se počítá s využitím přirozeného zmlazení lesních dřevin pod mateřským porostem.

Na umělou obnovu (neboli zalesnění) se letos použije kolem 5 milionů sazenic či semenáčků lesních dřevin, vypěstovaných v lesních školkách. Na sadební materiál a zalesňovací práce se letos v lesích spravovaných KŘ Šumperk vynaloží téměř 50 milionů korun. Další nemalé prostředky Lesy ČR vydají za práce a materiál spojené s ochranou mladých lesních porostů proti zvěři a proti buřeni a také na ochranu

před škodami, které působí hmyzí škůdci.

Pro založení kvalitního, druhově a prostorově smíšeného lesa je vynaložení těchto prostředků a velkého množství práce nezbytné. A to i přesto, že naprostá většina dnes založených porostů bude pro další obnovu „zralá“ nejdříve za 100 let.

Abyste příští generace mohly využívat všechny funkce, které les plní, musí se v lesích již nyní hospodařit takovým způsobem, aby se kvalita lesních porostů neustále zvyšovala. Tomuto způsobu hospodaření se v odborné lesnické terminologii říká „trvale udržitelné hospodaření“ (TUH).

Dokladem toho, že se tímto způsobem hospodaří ve státních lesích, je mimo jiné i obdržení a dlouhodobé udržení certifikátu PEFC pro všechny lesní hospodářské celky v rámci KŘ Šumperk.

Keltský horoskop

Jeřáb

1.4. – 10.4., 3.10. – 11.10.

Jeřáb je spíše nízký strom, setkáme se s ním po celé Evropě od nížin až po horní hranici lesa. Ptáci roznášejí jeho nestravitelná semínka jeřabiny po všech koutech a jeřáb se dokáže uchytnout i na zcela nepřístupných místech. Má v sobě vytrvalost a pro své zbarvení plodů je okrasou svého okolí.

Lidé narození ve znamení jeřábu bývají jemní a působí křehce, jejich vzhled však skrývá člověka s velmi pevnou vůlí a vytrvalostí, který se dokáže účinně bránit všem nepříznivým osudům. Tito lidé mají dobrý vkus a často umělecké nadání. Navenek působí trochu uzavřeně, neradi bývají středem pozornosti a velké společnosti se obvykle vyhýbají. Nesnášejí

drby a pomluvy, a tak jim můžete stoprocentně věřit.

Mají vysoce vyvinutý smysl pro odpovědnost, a proto jsou v zaměstnání ideálními pracovníky. Dokážou jednat samostatně a při práci uplatňují fantazii. Lidé zrození ve znamení jeřábu jsou dobrými a spolehlivými přáteli, moc toho sice nenamluví, ale nikdy vás nenechají „ve štychu“. Nikdy vás nezradí, naopak, díky silně vyvinutému smyslu pro odpovědnost na sebe přebírají starosti druhých a zapomínají na sebe. Nejsou však naivní a nenechají se zneužívat.

V lásce se lidé jeřábu stávají vášnivými milenci, kteří dokážou svému vztahu všechno obětovat. Jsou nároční až vybíraví. V manželství projevují smysl pro rodinný život, stávají se strážci rodinného rozpočtu a dobrými vychovateli svých dětí.

Prolomené tajemství pána lesů a hor

Z hor masivu Králického Sněžníku odchází zvolna zima a odkrývá některá lesní tajemství. Letos 29. března byl takto objeven mezi pracovníky Lesní správy Hanušovice pán zdejších hor – Králičák I.

Hana Komárková

Dlouhá léta skrýval svou identitu za postavu lesního správce Ing. Milana Doležala. Až při odchodu z aktivní lesnické služby prozradil, odkud pramení jeho láska k lesům a oddanost zdejšímu kraji.

Od památného pondělí už se nemusí návštěvníci Králického Sněžníku bát zlého skřítka, který prý od pradávna zlobil zdejší obyvatele. Hory teď mají dobrého a spravedlivého pána. Kdo se chce pokusit

Králičák I. dbá o to, aby v jeho lesích panoval řád

zahlédnout vysokou postavu v klobouku a plášti, se sukovicí a slůnětem po boku, může to zkusit 27. května od 9 hodin ve Stříbrnicích. V ten den se tam shromáždí děti ze škol v okolí, a to si určitě tento laskavý patron hor nenechá ujít.

I kdyby však Králičák I. unkl vašemu bystrému zraku, přijít na akci „Den otevřených dveří na Králickém Sněžníku“ bude stát za to. Pracovníci Lesů ČR – Lesní správy Hanušovice a zaměstnanci Správy CHKO Jeseníky, zde budou mít, tak jako vloni, připraveny pro děti zajímavou trasu lesem, na které se dozvědí zajímavosti o lese, lesnicích, přírodě a její ochraně.

Těšíme se na vás v jarní zahrádce Králičáka I.!